

वा० रा०

॥ २०५॥

अथ सत्यस्यसर्वार्थसाधनत्वमाह ॥ भूमिरिति ॥ प्रार्थयंतीति सत्यवन्तमिति शेषः ॥ समनुवर्तते इति शिष्टा इति शेषः ॥ यदेवं ततः सत्यमेव भजत इत्यर्थः ॥ २२ ॥ यद्भवान् अवधार्य युक्तत्वेन निश्चित्य मां प्रति युक्तिरेव करः करणं येषां तैर्वाक्यैरिदं भद्रं राज्यं ह निश्चयेन कुरुष्व स्वीकुरुष्वेति श्रेष्ठमिवाह तदनार्थमन्याय्यमेव स्याद्भवेत् ॥ २३ ॥ अनार्थत्वमेव दर्शयन् राज्यं त्वं प्रति गृह्णीष्वभरतेन प्रसादित इत्यस्योत्तरमाह कथमिति ॥ गुरोः पुरतश्च गुर्वाज्ञानं गुरोर्वचोहित्वेत्यन्वयः ॥ २४ ॥ कैकेयीचेति ॥ एवं च तस्याहर्षदस्य पुनरहर्षदत्वमत्यन्तमनुचितमिति भावः ॥ २५ ॥ तर्पयन् प्रतिज्ञां पालयिष्यामीति शेषः ॥ २६ ॥ संतुष्टपंचवर्गः मूलादिभिस्तुष्टपंचेन्द्रियवर्गः ॥ लोकयात्रां पितृवचनपालनव्यव

भूमिः कीर्तिर्यशो लक्ष्मीः पुरुषं प्रार्थयंति हि ॥ सत्यं समनुवर्तते सत्यमेव भजेत्ततः ॥ २२ ॥ श्रेष्ठं त्वनार्थमेव स्याद्यद्भवान् अवधार्य मां ॥ आह युक्तिकरैर्वाक्यैरिदं भद्रं कुरुष्वह ॥ २३ ॥ कथं त्वहं प्रतिज्ञाय वनवासमिमं गुरोः ॥ भरतस्य करिष्यामि वचोहित्वा गुरोर्वचः ॥ २४ ॥ स्थिरामया प्रतिज्ञाता प्रतिज्ञा गुरुसन्निधौ ॥ प्रहृष्टमनसा देवी कैकेयी चाभवत्तदा ॥ २५ ॥ वनवासं वसन्नेव शुचिर्नियतभोजनः ॥ मूलपुष्पफलैः पुण्यैः पितृन् देवांश्च तर्पयन् ॥ २६ ॥ संतुष्टपंचवर्गो हि लोकयात्रां प्रवाहयेत् ॥ अकुहः श्रद्धधानः सन्कार्यकार्यविचक्षणः ॥ २७ ॥ कर्मभूमिं मिमांसां प्राप्य कर्तव्यं कर्म यच्छुभं ॥ अग्निर्वायुश्च सोमश्च कर्मणां फलभागिनः ॥ २८ ॥ शतं क्रतूनामाहृत्य देवराट्त्रिदिवंगतः ॥ तपांस्युग्राणि चास्थाय दिवं प्राप्तामहर्षयः ॥ २९ ॥ अमृत्यमाणः पुनरुग्रतेजानि शम्यत न्नास्तिकवाक्यहेतुं ॥ अथाववीक्षन् नृपतेस्तनूजो विगर्हमाणो वचनानितस्य ॥ ३० ॥

हारं ॥ प्रवाहयेत् प्रवाहरूपेण प्रवर्तयामीत्यर्थः ॥ अकुहः अकपटशीलः श्रद्धधानः आस्तिकः ॥ २७ ॥ शुभकरणे हेतुरग्निरित्यादि ॥ यच्छुभं कर्म कर्तव्यं ॥ तेषां शुभकर्मणां तत्तल्लोकप्राप्तिः फलमिति भावः ॥ २८ ॥ शतमिति ॥ अनेन पूर्वोक्तं समर्थितं अतीतानागतज्ज्ञेन्द्रादीनां तत्तत्फलानुभवेन तत्तद्देवभागप्रामाण्यं दर्शितं च ॥ २९ ॥ नास्तिकवाक्यहेतुं नास्ति परलोक इति वचनोपपादकं ॥ यदि भुक्तमिहान्येनेत्याद्युक्तशुष्कतर्करूपं अमृत्यमाणो जाबालमिति शेषः ॥ तस्य जाबालस्य ॥ अनेन नास्तिकवृत्तयो ब्राह्मणा अपि राज्ञो वश्यं वाग्देवेन दंड्या इति सूचितं ॥ ३० ॥

अ० कां०

॥ २०५॥